

lõunaosa, nagu Valguta, Lapetukma jm., Rõngu järele olnud. Põhjasõja ajal, peale Hummuli lahingut (1702. a.), laastas otsekohene sõjategevus kihelkonda; kirik ja kirikumõisa põletati ära. Kirik ehitati 1730. a. uuesti üles. Perekonna-nimed on rahvale 1820. a. ümber antud. Läänud aastasaja usulisist liikumisist on mainimisvääriline eestlaste kreeka-katoliku usku minek: 1846.—48. a. võtsid 1193 inimest „vene usu“ vastu. 1847. a. asutati sinodi käskkirjaga Rõngu õigeusu kogudus, mis ühendab eneses osa Puka, Soontaga ja Rannu kogudusest. Soontaga koguduse hingede arv kahanes aga hiljemini ja jumalateenistuse-koht viidi üle Sangaste kihelkonda, Kuigatsi mõisa. Ka Rõngu kogudusest läksid peale 1905. a. ligi 250 hinge Luteri usku tagasi. Sest ajast peale on mainitud kogudus jõudsasti kahanema hakanud ja praegu on ta vahest mõnisada hinge suur. 1891.—1911. aasta jooksul on ka Luteri usu koguduse hingede arv umbes 1000 hinge võrra vähenenud, mis seletatav rahva maalt linna valgumisega. Baptisti usu liikumine algas läinud aastasaja lõpul. Nende kogudusel, mille asukoht Suure-Rõngu vallas, Raigaste külas, Laurijaani talus, on umbes 30 liiget.

Talude ostmine algas kihelkonnas 1856. a., mil osteti Kirepi mõisalt Kõnni talu. Järgmisel aastal ostetakse samalt mõisalt juba 6 talu. Teised mõisad algasid müügiga natuke hiljemini, kuna Hellenurme mõisa ühtegi talu pole müünud.

Ostuaega üksikuis valdades ja mõisais näitab umbkaudu järgmine tabel (kokku seatud Tartu-Võru Rahukogust saadud andmete põhjal):

Vald ja mõisa	Esimesed ostmised	Suurim ostmise hooaeg	Viimased ostmised
Rõngu vald:			
Suure-Rõngu	1864 (1 talu)	1867 (53 talu)	1899. a.
Väike-Rõngu	1880 (1 talu)	1885 (5 talu) 1891 (10 talu)	1898. a.
Kirepi vald:			
Kirepi ja Teedla . .	1856 (1 talu)	1857 (6 talu)	1904. a.
Uderna vald:			
Uderna	1871 (19 talu)	1871 (19 talu)	1896. a.
Hellenurme vald:			
Hellenurme			
Palupera vald:			
Palupera	1861 (7 talu)	1871 (7 talu)	1910. a.
Aakre vald:			
Aakre	1864 (3 talu)	1868 (13 talu) 1873 (40 talu)	1896. a.